

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Μεθοδολογία Ψηφιακής Στρατηγικής

Μάρτιος 2015

Περιεχόμενα

1.	Εισαγωγή	3
2.	Περιγραφή της Μεθοδολογίας Ετοιμασίας της Ψηφιακής Στρατηγικής	3
2.1	<i>Πρωτογενής Έρευνα</i>	3
2.2	<i>Δευτερογενής Έρευνα</i>	4
2.3	<i>Ανάλυση SWOT</i>	4
3.	Υλοποίηση της Στρατηγικής	6

1. Εισαγωγή

Η Ψηφιακή Στρατηγική της Κύπρου 2012-2020 (http://www.mcw.gov.cy/mcw/dec/digital_cyprus/ict.nsf/ict_02_gr/ict_02_gr?opendocument) εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Φεβρουάριο του 2012, και έχει ως όραμα «οι Τεχνολογίες των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών να στηρίξουν την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και τη συμμετοχή των πολιτών στο κοινωνικό, πολιτισμικό και πολιτικό γίνεσθαι». Η Στρατηγική, η οποία περιλαμβάνει 6 κύριους στρατηγικούς στόχους με 22 μέτρα και 117 δράσεις, αποτελείται από τα πιο κάτω έγγραφα:

- **Κυρίως Μέρος:** Περιλαμβάνει το όραμα, τους στρατηγικούς στόχους, τα μέτρα και τις δράσεις της Στρατηγικής.
- **Παράρτημα 1:** Περιλαμβάνει τις κοινοτικές πολιτικές/ πρωτοβουλίες, την ανάλυση της τότε υφιστάμενης κατάστασης της ψηφιακής Κύπρου, τις πτυχές που πρέπει να περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη ψηφιακή στρατηγική και τα οφέλη από την προώθηση της ψηφιακής Κύπρου.
- **Παράρτημα 2:** Περιλαμβάνει εκτενή περιγραφή των μέτρων και των δράσεων της Ψηφιακής Στρατηγικής.

Η Ψηφιακή Στρατηγική αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, αφού αγγίζει όλους τους τομείς του στρατηγικού εργαλείου της Booz Allen Hamilton. Περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στη δημιουργία κατάλληλου ψηφιακού περιβάλλοντος, στην «ετοιμασία» της κοινωνίας να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες της ψηφιακής τεχνολογίας και τις ευκαιρίες που προσφέρει ένα ισχυρό ψηφιακό περιβάλλον, στην ενδυνάμωση των γνώσεων και δεξιοτήτων της κοινωνίας να χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ και στην αξιολόγηση του αντίκτυπου από την εφαρμογή της. Επιπλέον, η Στρατηγική υιοθετεί όλους τους ευρωπαϊκούς στόχους και συνάδει πλήρως με το Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη.

2. Περιγραφή της Μεθοδολογίας Ετοιμασίας της Ψηφιακής Στρατηγικής

Η Ψηφιακή Στρατηγική ετοιμάστηκε από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (THE) του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και με τη συμβολή της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Για την κατάληξη στο συγκεκριμένο όραμα, στρατηγικούς στόχους, μέτρα και δράσεις εκπονήθηκε τόσο πρωτογενής όσο και δευτερογενής έρευνα, όπως περιγράφεται πιο κάτω:

2.1 Πρωτογενής Έρευνα

Διενεργήθηκε διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της Κύπρου:

- (α) Δημόσιος τομέας – Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με όλα τα Υπουργεία και σχετικά Τμήματα όπου ανταλλάχθηκαν απόψεις για την υφιστάμενη κατάσταση του κάθε Υπουργείου και τα μελλοντικά τους πλάνα.
- (β) Ιδιωτικός Τομέας – Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με όλους τους σχετικούς φορείς, όπως ΟΕΒ, ΚΕΒΕ, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής Κύπρου (CITEA), Cyprus Computer Society (CCS), κατά τις οποίες έγινε ανταλλαγή απόψεων για την πορεία της ψηφιακής Κύπρου και τα έργα που πρέπει να περιληφθούν στη Στρατηγική, έτσι ώστε οι ΤΠΕ να βοηθήσουν στην

ανάπτυξη της οικονομίας και στην κοινωνική ευημερία. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με τους παροχείς ηλεκτρονικών επικοινωνιών με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τομέας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την περαιτέρω ανάπτυξή του.

- (γ) Ακαδημαϊκός τομέας – Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με διάφορους ακαδημαϊκούς τόσο των ιδιωτικών όσο και των δημόσιων πανεπιστημίων, για ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με την υφιστάμενη κατάσταση της ψηφιακής Κύπρου και τη μελλοντική της εξέλιξη.
- (δ) Παρακολούθηση σχετικών εργαστηρίων τόσο στο εξωτερικό όσο και στην Κύπρο από τους λειτουργούς του THE που συμμετείχαν στην ετοιμασία της Στρατηγικής.

Σημειώνεται ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς που συμμετείχαν στις συναντήσεις υπέβαλαν γραπτώς τις απόψεις τους, τις οποίες το THE κατέγραψε, ανάλυσε και αξιοποίησε για τη διαμόρφωση της Στρατηγικής.

2.2 Δευτερογενής Έρευνα

- (α) Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της ψηφιακής Κύπρου βάσει:
 - της πρωτογενούς έρευνας που διενεργήθηκε
 - συγκριτικών στατιστικών στοιχείων σε σχέση με τα άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ, αξιοποιώντας τα διαθέσιμα δεδομένα (έτος 2010) της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (βλ. Κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος 1 της Στρατηγικής).
- (β) Μελέτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών για την Κοινωνία της Πληροφορίας, όπως είναι το Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη και οι επιμέρους ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για την ηλεκτρονική υγεία, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, την ηλεκτρονική ενσωμάτωση κτλ (βλ. Κεφάλαιο 1 του Παραρτήματος 1 της Στρατηγικής).
- (γ) Μελέτη του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος της Κύπρου για την Στρατηγική Ευρώπη 2020, όσον αφορά στις προτεραιότητες της Κυπριακής Οικονομίας, καθώς και στον εντοπισμό τομέων όπου η αξιοποίηση των ΤΠΕ θα μπορούσε να αποτελέσει καταλύτη για τη βελτίωση και περαιτέρω ανάπτυξή τους.
- (δ) Μελέτη των διαφόρων μελετών/ ερευνών που διενεργήθηκαν εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα οφέλη που προκύπτουν από την χρήση των ΤΠΕ σε όλες τις πτυχές της οικονομίας και κοινωνίας (βλ. Κεφάλαιο 4 Παράρτημα 1 της Στρατηγικής).

2.3 Ανάλυση SWOT

Από την ανάλυση των στοιχείων της πρωτογενούς και της δευτερογενούς έρευνας προέκυψαν διάφορα συμπεράσματα τα οποία συγκεντρώθηκαν και καταγράφηκαν στην ανάλυση SWOT που παρουσιάζεται πιο κάτω. Ακολουθώντας, τα συμπεράσματα αυτά SWOT χρησιμοποιήθηκαν για την επιλογή των έξι στρατηγικών στόχων της Ψηφιακή Στρατηγικής.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

- Υψηλό ποσοστό πληθυσμιακής ευρυζωνικής κάλυψης
- Υψηλό ποσοστό επιχειρήσεων με ευρυζωνική πρόσβαση
- Ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον
- Αναπτυγμένο ηλεκτρονικό επιχειρείν στις επιχειρήσεις
- Υψηλό μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Αύξηση των προσφερόμενων υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων
- Αξιοποίηση του διαθέσιμου φάσματος ραδιοσυχνοτήτων για την προώθηση του ανταγωνισμού στην παροχή ασύρματων ευρυζωνικών υπηρεσιών
- Αξιοποίηση των ΤΠΕ για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, ιδιαίτερα σε βασικούς τομείς της οικονομίας όπως ο τουρισμός
- Συντονισμός πρωτοβουλιών και δράσεων του δημοσίου τομέα για δημιουργία συνεργιών προς όφελος της «ψηφιακής Κύπρου»
- Αξιοποίηση των ΤΠΕ για δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων με θετικό αντίκτυπο στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας υψηλής αξίας
- Χρήση ΤΠΕ για αντιμετώπιση σημαντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Κύπρος όπως η διαχείριση των υδάτινων πόρων και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Χρηματοδότηση έργων ΤΠΕ από τα Ευρωπαϊκά Διαθρωπτικά και Επενδυτικά Ταμεία 2014-2020

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Χαμηλό ποσοστό ευρυζωνικής κάλυψης στις αγροτικές περιοχές
- Χαμηλό ποσοστό διείσδυσης ευρυζωνικών υπηρεσιών
- Χαμηλές προσφερόμενες ταχύτητες πρόσβασης στο Διαδίκτυο
- Υψηλό κόστος απόκτησης ευρυζωνικής πρόσβασης
- Έλλειψη ανταγωνισμού στην παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών, λόγω εγκατεστημένου παροχέα με πολύ μεγάλο μερίδιο της αγοράς
- Χαμηλό ποσοστό πολιτών που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο
- Ψηφιακός αναλφαβητισμός
- Περιορισμένη παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- Περιορισμένες δραστηριότητες στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από τους πολίτες

ΑΠΕΙΛΕΣ

- Κοινωνικός αποκλεισμός και δημιουργία ψηφιακού χάσματος στις αγροτικές περιοχές λόγω έλλειψης πρόσβασης στο διαδίκτυο
- Η οικονομική κρίση περιορίζει τις επενδύσεις των επιχειρήσεων σε ΤΠΕ
- Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι του δημόσιου τομέα για υλοποίηση έργων ΤΠΕ που θα βελτιώσουν τη Ψηφιακή Κύπρο
- Αρνητικές επιπτώσεις οικονομικής κρίσης για αξιοποίηση ΤΠΕ από νοικοκυριά.
- Χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες προσφορών του δημόσιου τομέα για υλοποίηση έργων πληροφορικής

3. Υλοποίηση της Στρατηγικής

Η Ψηφιακή Στρατηγική περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων, οι οποίες καλύπτουν ολόκληρη την περίοδο εφαρμογής της 2012-2020. Η υλοποίηση των δράσεων αυτών εκπονείται μέσω τριετών Σχεδίων Δράσης, τα οποία διαμορφώνονται με βάση το «Έγγραφο Ιεράρχησης Στόχων-Μέτρων-Δράσεων» και τα αποτελέσματα των Εκθέσεων Προόδου, και περιλαμβάνουν συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και προϋπολογισμό. Το Σχέδιο Δράσης υποβάλλεται για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων.

Τα σχετικά έγγραφα έχουν ως εξής:

(α) Έγγραφο Ιεράρχησης

Το Έγγραφο Ιεράρχησης των Στρατηγικών Στόχων - Μέτρων – Δράσεων της Ψηφιακής Στρατηγικής της Κύπρου

([http://www.mcw.gov.cy/mcw/dec/digital_cyprus/ict.nsf/F9B9F1BBC76ABE9DC2257A6F0038427B/\\$file/Έγγραφο%20Προτεραιοποίηση%20Στόχων.pdf](http://www.mcw.gov.cy/mcw/dec/digital_cyprus/ict.nsf/F9B9F1BBC76ABE9DC2257A6F0038427B/$file/Έγγραφο%20Προτεραιοποίηση%20Στόχων.pdf)) ετοιμάστηκε από το THE σε συνεργασία με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν για την ιεράρχηση των δράσεων περιλάμβαναν τα ακόλουθα:

- Συμβολή των δράσεων στους 6 Στόχους της Ψηφιακής Στρατηγικής καθώς και στον ευρύτερο αναπτυξιακό στόχο της Κυπριακής Κυβέρνησης για επαναδραστηριοποίηση και αναδιάρθρωση της οικονομίας και προώθηση νέων θέσεων εργασίας.
- Εξαγγελίες του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας για το Πρόγραμμα Διακυβέρνησης
- Αποτελέσματα Έκθεσης Προόδου 2012.
- Επιλεξιμότητα των δράσεων για συγχρηματοδότησή τους από τα Ευρωπαϊκά Επενδυτικά και Διαρθρωτικά Ταμεία της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020

Οι στόχοι, μέτρα και δράσεις της ψηφιακής στρατηγικής τοποθετήθηκαν σε χάρτη με τη χρήση του προγράμματος MindManager. Για κάθε δράση συμπεριλήφθηκαν στοιχεία που αφορούν τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, το χρονοδιάγραμμα, το κόστος, τις αλληλεξαρτήσεις με άλλες δράσεις (αν υπάρχουν) και την ιεράρχησή της.

(β) Έκθεση Προόδου 2012

Η Έκθεση Προόδου για το έτος 2012 ετοιμάστηκε από το THE και εγκρίθηκε από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων. Ακολούθως προωθήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο για ενημέρωσή του και δημοσιεύτηκε τον Αύγουστο του 2013 (http://www.mcw.gov.cy/mcw/dec/digital_cyprus/ict.nsf/ict_03_gr/ict_03_gr?opendocument).

Η Έκθεση Προόδου περιλαμβάνει ανάλυση της ψηφιακής κατάστασης της Κύπρου βασισμένη στο Digital Agenda Scoreboard. Η ανάλυση καταγράφει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στους 6 στρατηγικούς στόχους της Ψηφιακής Στρατηγικής, εντοπίζει τις αδυναμίες που υπάρχουν και προβαίνει σε εισηγήσεις για την αντιμετώπισή τους, είτε με τη δημιουργία νέων δράσεων είτε δίνοντας έμφαση στην υλοποίηση υφιστάμενων δράσεων, όπως για παράδειγμα στη δημιουργία παροχέα υπηρεσιών πιστοποίησης για παροχή ηλεκτρονικών υπογραφών. Οι εισηγήσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη τόσο στον καταρτισμό των Σχεδίων Δράσης όσο και στην επικαιροποίηση και τον

εμπλουτισμό της ψηφιακής στρατηγικής. Η Έκθεση Προόδου υποβάλλεται από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων στο Υπουργικό Συμβούλιο για ενημέρωση.

(γ) Σχέδιο Δράσης 2015-2017

Το Σχέδιο Δράσης 2015-2017 ([http://www.mcw.gov.cy/mcw/dec/digital_cyprus/ict.nsf/F9B9F1BBC76ABE9DC2257A6F0038427B/\\$file/Σχέδιο%20Δράσης%202015-2017.pdf](http://www.mcw.gov.cy/mcw/dec/digital_cyprus/ict.nsf/F9B9F1BBC76ABE9DC2257A6F0038427B/$file/Σχέδιο%20Δράσης%202015-2017.pdf)), το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Σεπτέμβριο του 2014, ετοιμάστηκε με βάση το Έγγραφο Ιεράρχησης και τα αποτελέσματα της Έκθεσης Προόδου 2012 με τη συμβολή όλων των αρμόδιων φορέων και της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει τις πιο σημαντικές δράσεις (critical path) της Ψηφιακής Στρατηγικής που πρέπει να προωθηθούν την επόμενη τριετία 2015-2017, έτσι ώστε να υλοποιηθούν τα σημαντικότερα Μέτρα της Ψηφιακής Στρατηγικής, όπως αυτά αναφέρονται στο Έγγραφο Ιεράρχησης. Οι πλείστες από αυτές τις δράσεις θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Συγκεκριμένα, 11 από τις 19 δράσεις/έργα που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης αναμένεται να συγχρηματοδοτηθούν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020», ενώ οι υπόλοιπες 8 θα υλοποιηθούν από εθνικούς πόρους. Ο προϋπολογισμός των δράσεων που θα συγχρηματοδοτηθούν ανέρχεται περίπου στο 70% του συνολικού προϋπολογισμού του Σχεδίου Δράσης 2015-2017.